

МИНИСТАРСТВО ЗА НАУКУ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ

Гдин Божидар Ђелић, министар
Др Снежана Пајовић, државна секретарка

НАЦИОНАЛНИ САВЕТ ЗА НАУЧНИ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ

проф. др Градимир В. Миловановић

Као што сте информисани из медија, у протеклих месец-два дана, поводом иницијативе др Љубинка Игњатовића и др Душана Николиша за укидање категоризације истраживача, водила се велика полемика у нашој научној јавности о томе да ли је извршена категоризација истраживача од стране ресорног Министарства, на закону заснована, да ли је правична и да ли је дала резултате у смислу подизања квалитета научноистраживачког рада. Чула су се различита мишљења, коментари и предлози.

О наведеној иницијативи Републички одбор синдиката науке Србије је расправљао на седници 16. јуна 2009 и седници одржаној 15. септембра 2009. године.

На седници Републичког одбора синдиката науке, од 15. септембра 2009. године, у расправи о свим позитивним и негативним аспектима увођења категоризације истраживача, односно коефицијената подстицаја истраживача, отворила су се и многа друга питања, као што су: да ли је Министарство за науку и технолошки развој обезбедило једнаке услове рада свим истраживачима (опремљеност лабораторија, директне материјалне трошкове, и др.), да ли је категоризација часописа у којима се објављују научни радови адекватно извршена, у каквој су корелацији критеријуми за избор у научна звања и критеријуми за утврђивање категоризације истраживача, као и да ли је седам категорија истраживача потребно? У расправи, посебно је истакнуто питање зашто Министарство не примењује у целини Посебан колективни уговор, јер у финансирању не примењује подстицајне елементе за пројекте.

После расправе и гласања о наведеној иницијативи, Републички одбор синдиката науке донео је следеће:

О Д Л У К Е

1. Не прихвата се иницијатива др Љубинка Игњатовића и др Душана Николиша да РО Синдиката науке упути предлог Министарству да се категоризација истраживача укине.
2. Републички одбор синдиката науке прихвата предлог и упућује захтев Националном савету и Министарству за науку и технолошки развој да преиспитају категорије истраживача, у смислу смањења броја категорија Б2-Б5, као и да смање разлике у зарадама истраживача тих категорија, по основу коефицијената подстицаја.
3. Републички одбор синдиката науке сматра, да је Национални савет за науку и технолошки развој, као највише и најкомпетентније тело Министарства, у обавези да за следећи пројектни период донесе подзаконски акт о критеријумима за утврђивање категоризације истраживача, да научној

- јавности овај акт учини доступним за јавну расправу, у разумном року, како би о истом могли да се изјасне.
4. Акт о критеријумима за утврђивање категорија истраживача треба да се преточи у ПКУ као стимулативни део зараде истраживача и да се исказе у посебној табели.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Одлука тачка 1

Републички одбор синдиката науке је донео Одлуку из тачке 1. из разлога што сматра да се услови дати у конкурсу за пријаву пројеката не мењају у току трајања пројектног периода 2006-2010 год.

Одлука тачка 2

Смањење броја категорија истраживача и смањење разлике у зарадама истраживача по основу категорија, нарочито у односу категорије Б2 – Б5, у наредном пројектном периоду је неопходна да би се у пракси зауставиле, или бар смањиле негативне тенденције, као што су: хиперпродукција научних радова чији је квалитет дискутабилан, урушавања вредносне система звања и финансирања науке. Ако желимо да из ове хиперпродукције радова добијемо одређени квалитет у науци онда је потребно да и Национални савет и Министарство за науку редифинишу број и врсту часописа и чланака који ће се бодовати за одређене категорије. Ако је подстицање тимског рада једна од основа пројектног финансирања са правом се поставља питање зашто Министарство у финансирању не примењује успешност пројекта већ само појединаца. У пракси има случајева да истраживач у истраживачком звању публикује у току три године толико радова да задовољи (наравно квантитативно) услове за избор у највише научно звање – научни саветник. Да би се избегле све негативне тенденције које ови случајеви носе (прескакање, а тиме и урушавања звања) и да би се сачувао подстицајни карактер категорија, потребно је да Национални савет и Министарство утврде колико пута истраживач може бити реизабран у исто научно звање.

Одлука тачка 3

Категоризација истраживача је веома озбиљно питање у смислу вредновања научног рада и од великог је животног и друштвеног значаја за научнике, јер она одређује њихов материјални и научни статус и не сме да буде препуштена импровизацијама, формализму и самовољи појединаца или уже групе. Из тих разлога Национални савет треба да донесе подзаконски акт о критеријумима за одређивање категорија истраживача, као што је то учињено за стицање научних звања. Серија чланака у „Политици“ иницирана наведеном иницијативом јасно је указала на негативан став великог броја научника према постојећем начину евалуације научноистраживачког рада. Министарство, Национални савет и други надлежни органи не треба да игноришу ово незадовољство и да се равнодушно односе према овом питању. У том смислу очекујемо разумевање и прихватање наших одлука.

Председница
Др Ђурђица Јововић

